

Clot de Bandera

Semirodeada por el Canal de Urgel se encuentra esta masía en un paraje cuya belleza ha quedado muy desmejorada por la reciente tala de los magníficos árboles que bordeaban el Canal, debido al revestimiento de su cauce.

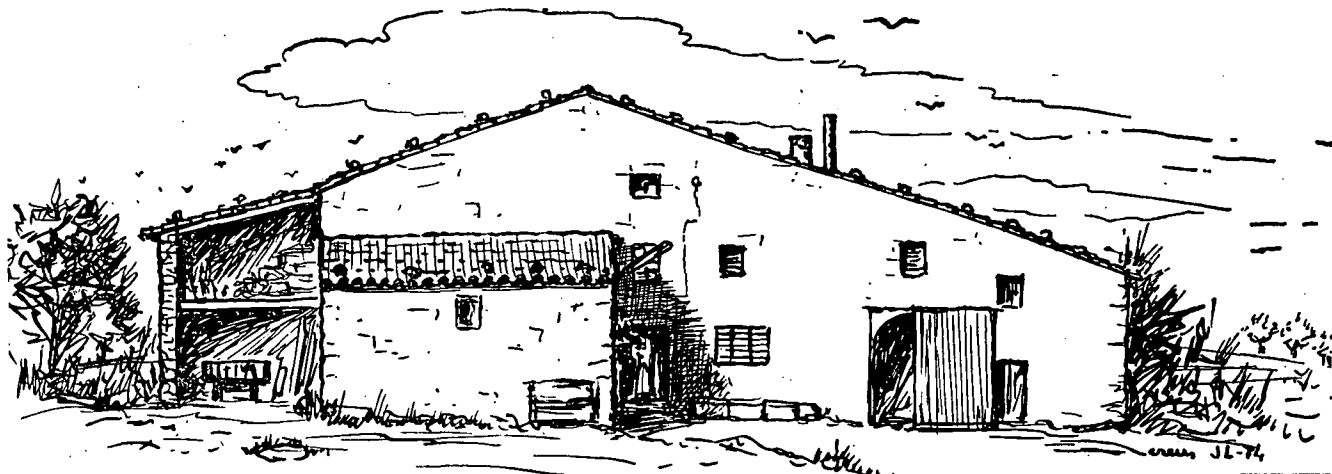
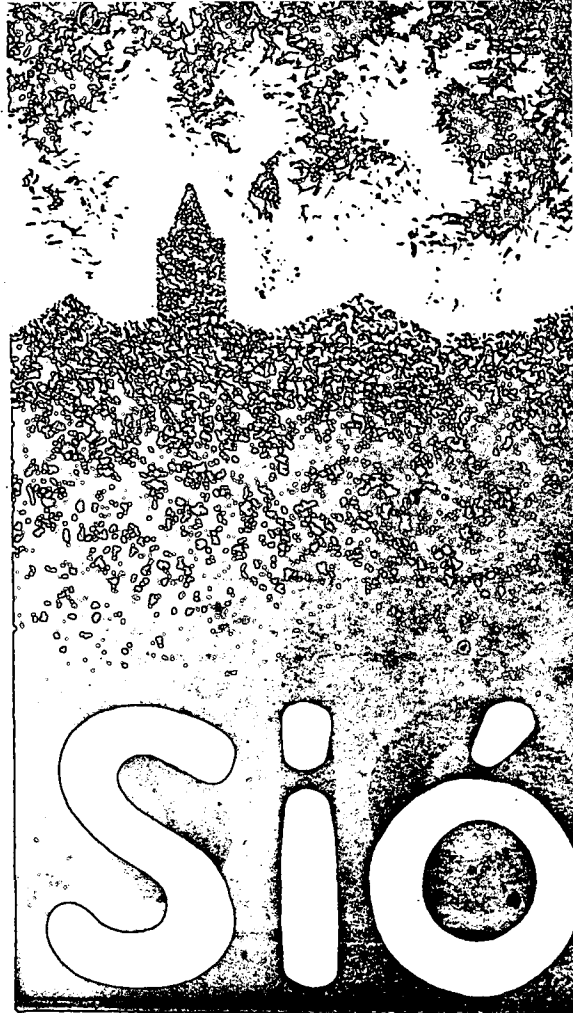
Sin embargo sus alrededores de buen terreno de regadío, con buena huerta y abundantes frutales, conservan el verdor vivo y exuberante que proporciona la abundante agua que los regala. Muchos cerezos en plena producción, con la nota colorista de su apetitoso fruto nos dieron la bienvenida.

La masía no es antigua, del 1902 y fué construida para la debida explotación hortícola de sus terrenos. Como casi todas las masías, ha sido motivo de algunas reformas y añadidos que la han engrandecido.

La casa queda un tanto escondida por algunos cubiertos y corrales que la rodean, que para una mejor visión de la misma se han suprimido en el grabado. Hemos de destacar que el Clot de Bandera conserva aún algún viñedo, cosa curiosa hoy día en que han sido arrancados casi todos.

En este mas se disfruta del agua directa del canal sin el sabor a cloro de las aguas potables de Agramunt y para los animales tienen una hermosa balsa. Hasta hace poco había una fuente de agua cristalina muy apreciada; procedía de filtraciones del Canal y ha desaparecido al efectuarse las obras de revestimiento del mismo, que dicho de paso han sido la causa de que no tan sólo el Clot de Bandera, sino todo Agramunt se haya visto muy desmejorado en su belleza paisajística, puesto que los magníficos plátanos que bordeaban el Canal de Urgel, eran la admiración de propios y extraños y daban un frescor al ambiente que no se recuperará.

CREUS

El lector opina....

Sr. Director de SIÓ:

Distingit senyor: En el darrer número del seu Butlletí publiquen un article del senyor Sivestre Bonet, titulat: "A la memòria del meu germà, Anton Bonet, assassinat per la gent de la llibertat".

Voldria convidar al senyor Bonet a que ens aclarís en quines circumstàncies fou "assassinat" el seu germà, doncs la versió més coneguda és que fou cridat a files, quan tocà el torn a la seva lleva, i que desaparegué. ¿En acció de guerra? ¿Quan es volia passar als nacionals...? ¿Existeix alguna versió oficial d'aquest "assassinat"?

Seu affm.,

JULIOL.

La Senyora

Antònia Mònico i Simó

filla de Les Borges Blanques,
morí, cristianament, el dia 23 de Juny,
a l'edat de 102 anys.

E. P. D.

Els seus familiars, us demanen una
oració per la seva ànima.

SIÓ - Boletín Informativo Municipal

Director: Alcalde Sr. D. José M.ª Inglés
Sub-director: Jaime Cuñat Mata

Edita: Ayuntamiento de Agramunt (Lérida)
Imprenta G. Vicens - Guimerà, 15 - Agramunt

Redacción y Administración
Calle de la Plaza, 1 Apartado Correos n.º 10
Agramunt (Lérida)

Suscripción anual: España 100 ptas.
Extranjero 115 ptas.
Número suelto 10 ptas.

Depósito Legal: L. 138-1964

+ ASSEMBLEA LOCAL DE LA CREU ROJA ESPANYOLA AGRAMUNT

Relació dels donatius rebuts per a l'adquisició d'una Ambulància. El proper número de SIÓ, continuarem amb la relació dels donatius que es rebín.

Aprofitem aquesta ocasió per a recordar que tota persona interessada en fer-se soci o en contribuir a l'adquisició de l'Ambulància, poden dirigir-se a qualsevol membre de la Junta, o ingressar la seva aportació a la Caixa de Pensions o a les Entitats Bancàries de la nostra Vila.

Ros-Roca, S. A.	2000 p.	Casal Agramunti	1000 p.
Magí Feixa	1000 p.	Octavi Soldevila	1000 p.
Joan Escolà	1000 p.	Emili Torrents	500 p.
Ramon Inglés	2000 p.	Pere Brils	500 p.
Joan Llurba	5000 p.	Josep Martí	500 p.
Romon Roca	5000 p.	Fonda Crich	1000 p.
Ricard Vicens	2000 p.		

Si compara,
elegirá

CHOCOLATES Viladés

Les families Inglés i Pampalona agraeixen a la Guardia Civil i a totes les altres persones que acudiren, l'ajuda prestada per apagar el foc de la seva finca el dia 30 de Juny.

Tramitaciones, Automóviles,
Pasaportes y Expedientes
en general

Zapatería, 1
AGRAMUNT

GESTORIA FEIXA

El Casal torna a ser notícia i de vegades valdria més que no ho fos. Avul es tracta de l'augment de la quota mensual, que de quaranta pessetes passa a seixanta. Aquests quatre drets, de diferència no serien res si no portessin al darrera un altre augment ben recent i dues quotes extraordinàries. Al sofert soci del Casal se li ha posat a prova la paciència i existeix el perill que algun dia es produïxi una baixa massiva de tots els associats que solament es mantenen per pura inèrcia i pels quals la Societat ben poca cosa significa.

Si bé ho mireu seixanta pessetes mensual no desnivellen cap pressupost, i el fet de no pagar-les et tanca les portes d'un local que, amb totes les limitacions que volgüeu, encara significa bastant a la Vila. Per a l'agramuntí mitjà amb un mínim de relacions socials, hauria de resultar molt aspre saber que en un indret de la localitat hi tens prohibit el posar-hi els peus; però tothom pensa a la seva manera.

El més lleig —perdoneu l'expressió— de tot aquest assumpte no és la quota més o menys elevada —més aviat menys que més si atenen els costos de la vida actual—, sinó la inseguretats que manifesten aquestes freqüents modificacions. De cara enfora dona la impressió que la Junta —les successives Juntes— tenen l'"aparell calculador" espatllat, o be que els negocis van molt malament. Tant si és degut a un motiu com a l'altre, l'esdevenidor s'ofereix problemàtic i sense massa al·licients.

El Casal, al meu veure, paga avul les conseqüències dels trenta anys de monopoli que exercí a la nostra Vila. D'ençà de la guerra i fins fa pocs anys, gairebé totes les famílies agramuntines eren del Casal, no perquè les animés l'esperit "casalista", sinó perquè en cas contrari, sobretot el jovent, no es podien moure de casa. I el llibre de Socis del Casal experimentà una autèntica inflació.

Després la vida ha evolucionat, han sorgit altres indrets on anar a passar l'estona més d'acord amb els gustos actuals de la joventut i s'ha produït la desbandada. Els lligams afectius amb la Societat eren minsos, per no dir inexistent; només ha jugat la pròpia conveniència i els resultats els tenim a la vista. Mentrestant els directius del Casal han anat programant la vida i les activitats de l'entitat amb els ulls posats en la llarga llista de socis...

No em sabria gens de greu equivocar-me; però temo que el Casal es troba en un carreró sense sortida. Més ben dit: que no existeix cap sortida digna sense minva del patrimoni social. En la darrera reunió algú va insinuar tímidament que es podria interessar una immobiliaria per edificar sobre la Sala-Cafè... No era la primera vegada que un suggeriment semblant arribava a les meves oïdes i caldria examinar amb tota cura els possibles avantatges i inconvenients d'una solució certament "revolucionària"; però interessant.

I S E T

LA COLLITA

En el moment de la redacció d'aquesta secció s'està cossejant a més i en dar. L'ordi, que és el que ara es cull, té uns rendiments irregulars, alguns han arribat a vint per una; però en general es queden més curts. (Malgrat l'Institut d'Estudis Catalans, el mot que arreu s'empra per a denominar la feina de segar i batre alhora, és el verb cossejar. Una vegada més ens trobem que la llengua la fa el poble amb el seu sentit savi de la utilitat).

DIÀ DE CORPUS

Amb un recorregut cada dia més curt, i amb menys altars i flors, la processó Corpus s'ha celebrat amb una participació ben petita de feligresos. Aquest suprem misteri de la nostra fe, l'Eucaristia, sembla que sofreix, també, la crisi del temps, si més no en allò que fins fa poc ha tingut de manifestació triomfalista.

LA CORAL

La nostra "Coral d'avui" ha assistit al Novè Aplec de les Corals de les Terres de Lleida, a Cervià de les Garrigues, on es concentraren un total de vint-i-cinc corals.

MOTO-CROSS

Aquesta modalitat de córrer i de fer soroll, amunt i avall dels llocs més inversemblants, s'està posant de moda a la nostra vila, especialment pels pendents dels Dipòsits i del Passeig amb una deteriorització ben lamentable de la vegetació espontània i cultivada d'aquests espais d'esbarjo.

LES FLAUTES

La secció de flautes de la nostra "Coral Bon Cant" ha assistit a Tarroja a la segona trobada d'infants flautistes, celebrada el dia 24 de juny.

AMBULANCIA

Es un fet l'adquisició d'una ambulància per l'Assemblea Local de la Creu Roja, gràcies a la qual els veïns d'Agramunt disposaran d'un mitjà precís per poder evacuar ferits i malalts amb tota comoditat.

EL SENYOR RECTOR

Quasi restablert del tot, el nostre senyor rector, mossèn Francesc Sabaté, a les misses del diumenge dia 9, va donar personalment les gràcies als feligresos de la parròquia per les moltes fineses amb què ha estat distingit durant la llarga i pacient recuperació de l'accident de tràfec. Com a agramuntins ens gaudim de saber que el nostre primer eclesiàstic torna, poc a poc, a integrar-se a les seves ocupacions pròpies.

VIES DE COMUNICACIÓ

Segons notícies, de tot crèdit, ens assabentem que serà un fet l'arranjament de la carretera de Puelles a Coscò, amb un rec asfàltic. Ara falta que els Ajuntaments d'Agramunt i de Puelles es posin d'acord per tal de fer el mateix amb el tros que uneix ambdues localitats. Cal recordar que gairebé tots els veïns de Puelles viuen a Agramunt, i que a Puelles només hi fa estada el guarda jurat amb la seva família.

CARRETERA D'ALMENARA

La serra d'Almenara sempre ha estat una barrera de separació entre Agramunt i la Plana d'Urgell, potser no tant abans quan només hi havia camins de carro, com ara que hi ha una carretera plena de clots. ¿Quan s'arreglarà? De moment, la gent d'aquell caient de la serra, se'n va a Tàrrrega.

L'ESTIU

Fa pocs dies que ha arribat l'estiu. Es nota, sobre tot, pel nombre excessiu de ràdios que se senten a gran volum. I de teles, que a la nit no paren de xerrar i de cridar. I en el moment de redactar aquesta secció, Sant Joan ens cau al damunt, especialment pels petards. ¿No està prohibit, això dels garibaldis i d'altres artefactes sorollosos?

GESTIONS A ALT NIVELL MINISTERIAL

Cinc consellers del nostre municipi han anat a Madrid a fer gestions a nivell ministerial per tal de resoldre alguns problemes del nostre Institut i aconseguir, del Banc de Crèdit Local, un préstec per al millorament de la nostra Vila.

AUGMENT DE QUOTA AL CASAL

El dia 23 de juny, en la reunió general convocada a aquest fi s'acordà augmentar la quota mensual, a partir del juliol, a seixanta pessetes en lloc de quaranta que es pagaven fins ara.

Sió

ROS ROCA S.A.

LA INDUSTRIA
DEL REMOLQUE

HAITI - 1974

Després de Cuba amb els seus 1.200 qI. de llargada, Haití es la més gran de les illes antillanes. Dos Estats, diferents en molts aspectes i sobretot per la llengua conviuen amicalment. No sempre fou així, car la història d'aquest país conegué en diverses ocasions tota mena de lluites i enfrontaments. La menys llunyana fou l'exterminació d'uns 25.000 haitians pels homes de Trujillo al començament del seu règim.

La República d'Haití ocupa un terç del territori el més sec, i ple de muntanyes, doncs, el menys ric. Amb una població de 5 milions de persones el poble haitià coneix d'innombrables dificultats, malgrat tot, hom pot constatar un lent millorament, encara que per tenir una visió justa dels problemes d'Haití és suficient saber que el 85 per cent de la població es analfabeta. Amb l'ajut i col·laboració de les Nacions Unides i de França la situació esdevé menys dramàtica de dia en dia. El camí a recórrer és, però, molt llarg i difícil i encara caldria escollir entre els diversos camins el millor. No creiem que aquest sigui el cas. L'exemple de la veïna República cubana és difícil de seguir si es té en compte la presència del gendarme americà del Nord.

BREU RESUM HISTÒRIC

El divendres, 3 d'agost del 1492, Cristòfor Colom deixava el port de Palos amb les tres caravel·les "Pinta", "Niña" i "Santa Marfa". Colom, home genial i d'acció, després d'una petita escala a Gran Canària es llençava vers l'inconegut.

El dia 12 d'octubre descobria una de les illes Bahamas —baixa mar— Guanaharí, a la qual donava el nom de Sant Salvador. El 26 d'octubre descobria Cuba i del 5 al 6 de desembre l'illa d'Haití. El 9 de desembre donava el nom d'"Espanola" a Haití, transformat més tard en "Hispaniola" nom llatí. Haití, l'"Espanola" esdevindrà ben aviat la primera colònia espanyola en terres d'Amèrica. El primer port seria constituït, la primera Església, la primera Universitat i també algunes construccions de vàlua, com per exemple el bastiment edificat per Diego Colom, fill de Cristòfor Colom, i que els dominicans coneixen pel nom de "casa de Don Diego", en ple centre de Santo Domingo i que és avui museu nacional.

En plena nit del 24, els homes de la "Santa Marfa" i de la "Niña" es disposaven a celebrar el dia de Nadal en companyia del cacic Guacanagú a poca distància del cap Haití. Malauradament la nau de Colom va quedar emprisonada pel rocam de la costa i destruïda. Amb les fustes i altres materials fou construït un petit fort i Colom va donar-li el nom de Navidad. Trenta homes varen ocupar la "Navidad" entre ells i com a cap responsable Diego de Arana, cosí germà de Betriu de Arana, l'amiga cordovesa de Colom i mare de Ferran Colom. Formaren també part d'aquest grup el secretari Escobedo i l'interpret Lluís de Torres, jueu convertit, que coneixia l'hebreu i molt poc l'àrab i naturalment el castellà i potser també el català.

Colom va fer quatre viatges a les noves terres i Haití fou sempre el seu lloc de predilecció. En el segon viatge, després de descobrir moltes illes a les quals donava un nom, entre ells el de Santa Maria de Montserrat, a la qual avui coneixem pel nom de Montserrat, va descobrir Puerto Rico, abans d'acabar aquest viatge Bartomeu Colom va rebre del seu germà les instruccions necessàries per a la fundació d'una nova vila a la qual donava el nom de "Santo Domingo de Guzmán", que és actualment la capital de la República Dominicana. En el tercer viatge va donar al continent americà —costes de Venècia i Honduras— el nom de "Isla Santa". Deixem de costat les accions dels Francesc Roldan, Bobadilla i altres Hojeda, per dir que el nom de Colom i el de Haití són estretament agermanats per la història.

La nació haitiana ha tingut sempre per Colom una

sincera admiració i estima. Així avui podem veure a l'entrada del port de Port-au-Prince un monument a Colom, i un xic més enllà un altre a la reina Isabel. Haití conserva en el seu Museu Nacional la sola cosa que resta de la "Santa Marfa", l'àncora, que mesura poc més o menys dos metres de llarg.

La població d'Haití, l'any 1492, alguns historiadors la consideren de 60.000 habitants, altres parlen d'un milió. Res encara no és clar, el que és evident en tot cas és que uns cinquanta anys després ja en quedaven ben pocs. Les epidèmies i les noves condicions de vida imposades per la colonització a homes acostumats només a viure i no a treballar, foren la causa de la desaparició de la població indiana. Cal remarcar l'acció solidària de defensa dels indis de molts homes vinguts d'Espanya, i entre ells Bartomeu de les Casas.

L'any 1503 varen començar a arribar els primers africans i tot seguit les revoltes varen començar i les expedicions suspeses. Carles Vè autoritzà novament l'esclavitud dels negres l'any 1517.

La revolta dels homes i dones que més tard formarien la Nació Haitiana va continuar i les plantacions de Diego Colom foren les primeres víctimes.

En el període d'uns setanta anys Espanya va administrar aquestes terres amb una completa facilitat. Poc després, França i Anglaterra començaren a crear dificultats i problemes. Els corsaris i pirates trasformatos més tard en "bucaners" i "filibusters" facilitaren la política dels reis de França. L'any 1625 els aventurers francesos prengueren possessió de l'illa de la Tortuga i d'una part d'Haití. Després d'un període de dominació de França i més tard d'un llarg període de dominació de tot el país pels Haitians emancipats, la lluita del poble Dominica per la seva independència va conduir a la creació de la "República Dominicana", de llengua oficial espanyola i a la consolidació de la "República d'Haití", de llengua francesa i de població exclusivament negra.

Ja sabem que les pàgines de SIÓ no poden tenir articles llargs i és per això que ens limitem a posar un punt final al nostre breu comentari de turista.

Gabriel SANS

Portal Príncipe —Haití— Gener del 1974

FUNERARIA J. TORNÉ

PANTEONES — LAPIDAS

MARCOS DE ACERO INOXIDABLE

(de la Casa Serrano de Barcelona)

CORONAS de FLORES, naturales y artificiales

ARCAS DE ZINC

Exposición al natural a la atención del público

TRASLADOS A TODA ESPAÑA

Servicios para los asegurados a

EL OCASO, S. A.

Y recuerde...

CALIDAD Y PRECIOS SIN

POSIBLE COMPETENCIA

Circunvalación, 4
Arrab. Puigvert, 62

Teléfono 39 08 62
AGRAMUNT (Lérida)

GRANET DE PEBRE

per Josep Farreny

CONTENTS I ENGANYATS.

A Jordi Pablo i Grau autor d'art conceptual, per a que segueixi -pugui seguir- independent com fins ara.

I tinc tantes preguntes
per fer-te
sobre coses que has dit,
Però com fer-te-les
si endevino,
sé, no hi haurà respostes.
Perquè tu no vols
anar a fons.
Sembla que tens por
d'entrar dintre teu
fins allí on tu sabs.

I sempre el que diran.
I sempre,
que pensaran de mi?
I sempre
guardar les aparences.
Sí, sempre i sobretot
el bon nom.
Com a més gent plauré
en tots conceptes,
més joiós estaré.
Més bo i feliç seré.
I tu hé saps
que no és veritat.
Però ah! el món
com tira!
I nosaltres afluixem.
Ens deixem portar,
com si féssim el mort
sobre l'aigua, i la corrent
se'ns emportés adormits.

Juliol 1974

Exclusivitats * Draperia Anglesa i Francesa
Camises - Corbates - Articles Home

Sastreria Univers

Tailleur Sastre

Roda, Carlemany, 79 - Tel. 21286 LES ESCALDES
Valls d'Andorra

CANTONADA

Assassinar en nom de la Llibertat

per Guillem Viladot

Els termes llibertat, poble, democràcia, pàtria, etc. sovint són manipulats indiscriminadament pels que volen aconseguir un fitó que, per ells sols, no poden. No poden i han de sollicitar el concurs d'aquests mots per assolir un poder de convocatòria que aglutini la gent. La "gent" és l'accepció grollera i anònima de poble. I s'apela a la gent per a que faci això o allò en nom d'un d'aquests valors: la llibertat, la democràcia, la pàtria... I sovint, per exemple, podem veure com mentre una gent mata en nom de la llibertat, d'altra gent mata en nom de Déu... Perquè Déu —quina manera de blasmar-lo!— també és un valor que de vegades es manipula per a assolir fins inconfessables. Però si bé això és cert, quan hom vol entendre les coses seriosament, i s'hi esmera, ha de comprendre, primer que tot, que l'acció d'aquesta "gent" no és una acció responsable, sinó que és una acció delegada per embrutiment, per coacció, per enfolliment. Ningú, cap persona —i per tant cap poble, com a tals, o sigui responsables dels seus propis actes, de les seves conviccions, i en tingui plena consciència— pot cometre un atemptat greu contra una altra persona, ja que sigui feta en nom de la llibertat o en nom de Déu, seria una flagrant negació de la pròpia acció i, per tant, de la pròpia condició. Per un imperatiu inalienable, l'home ha de ser fidel a la seva condició; si en renega, és que ja no és home: en tot cas és un ser incontrolable que sumat a un altre o altres sers de la mateixa casta, donaran com a resultat aquest producte final anomenat "gent". Aleshores tot és possible per imprevisible. I ja no tan sols assassinar, sinó fins i tot vexar algú en nom, per exemple, de l'ordre públic. ¿Com podem fer que es respecti l'ordre públic, per exemple, si atemptem contra l'ordre de la persona que és la cèhula primera d'aquest altre ordre. Més encara: com podem insultar, malgrat sigui de paraula, el nostre proïsme si aquest proïsme, al cap d'aval, som nosaltres mateixos dins aquest tot que anomenem poble?

La llibertat, la democràcia, el poble... son valors que van units essencialment amb l'home, i no, precisament, perquè existissin abans que l'home i aquest se'ls trobés fets i gratuïtament conferits, sinó perquè és l'home que els ha bastit al llarg de la història i ara constitueixen la seva condició. Perquè és l'home que s'ha fet ell mateix. I és terriblement contradictori que el mateix home emprí aquests valors per a destruir-se. L'home és quelcom molt important dins la vida: és la part de la vida que en té consciència, que sap que viu. I només un foll, un ser alienat, una massa de sers dirigida cap a fitons inconfessables, pot obrar contra l'home. Només hi ha una condició humana. I el seu mèrit és haver-se bastit a ella mateixa. I anar per un camí de superació. Per tot això l'home mereix el respecte més profund. Ara i aquí no hi ha res més que l'home, i la història.

LA NOSTRA GENT

En Josep Porta i Vall

—Data de naixement?

El vint-i-vuit de desembre de l'any 1929.

—Lloc de naixença?

A Bellver d'Ossó.

—En cas d'haver nascut fora, ¿quants anys porteu residint a Vila?

Porto residint a Agramunt la friolera de vint-i-un anys.

—¿Quin tipus d'ensenyament heu cursat i en quins centres?

—primaris

—secundaris

—superiors.

Vaig cursar els estudis primaris a Bellver, a més dos anys a Agramunt amb el senyor Garcia Sevilla.

—¿A quina edat començareu a guanyar-vos la vida, en quin ofici, en quina professió o càrrec oficial?

Vaig començar a treballar de ben jove. De primer fent de pagès a casa, i a partir del 23 anys vaig independitzar-me dedicant-me per complet a la ramaderia, especialitzant-me en la rama d'avicultura.

—¿Quin ofici, professió o càrrec oficial us ha situat en la vida?

L'avicultura, en la què he treballat des dels inicis de

les granjes a aquestes comarques, essent-ne per tant una mena de pioner.

—¿Quines aficions teniu: música, art, literatura, esports, art?

Les meves aficions son musicals: la música clàssica i la moderna. I també la lectura, sobre tot llegeixo revistes professionals. També la premsa diària i algun que altre llibre formatiu. I m'agrada l'esport, especialment el futbol, que he practicat de jove, com la natació.

—En pratiqueu alguna?

Els esports ja són història, en quant a pràctica. La música i la lectura m'acompanyen ben sovint.

—Per quins països heu viatjat?

Conec la major part d'Espanya, sobre tot el sud. També Andorra i França.

—¿Quin diari, revista, llibre o altre tipus de publicació llegiu?

Com us he dit abans la meua lectura es concreta a la premsa diària, "La Vanguardia", i alguna revista de tipus professional.

—¿Quines intervencions heu tingut en la vida col·lectiva

de la nostra Vila? (Política, esport, art, religió, cultura, etc.)

En la vida col·lectiva de la vila, hi he intervingut com a Conseller de l'Ajuntament durant set anys, en l'Accló Catòlica i en els Cursets de Cristianitat, i durant nou anys he estat president de la Comissió del Foment de Fires i Mercats.

—Com veieu l'actual Agramunt?

- en el seu context econòmic
- en el seu context cultural
- en el seu context esportiu
- en el seu context administratiu, etc.

No la veig pas del tot malament, però potser sí una mica estancada en l'aspecte industrial. En l'aspecte cultural, l'Institut ha donat una empenta ben notable a l'ensenyament. En l'aspecte esportiu, la cosa la veig molt parada, encara que la creació del Club de Tenis Agramunt ha de donar un nou alicent a la pràctica d'aquest esport.

—D'estar al vostre abast planejar la vida agramuntina, què faríeu?

D'estar al meu abast em preocuparia molt seriosament del servei d'aigua potable, que constitueix una preocupació actual per a la vila, no pas per a la seva qualitat sinó per la seva quantitat, doncs si bé en l'aspecte sanitari tenim una aigua del tot potable, no passa així en quant a la seva quantitat. S'haurien de crear nous dipòsits per abastir per complet a tota la població, en especial la perifèria. Un altre projecte a realitzar, seria la creació d'un Polígon Industrial. I també completaria l'allumat i la pavimentació dels carrers.

—Com veieu el futur d'Agramunt?

El futur d'Agramunt el veig francament bé, encara que la indústria ha de ser el punt neuràlgic del seu avenir. I hi tinc confiança per l'atenció que l'Administració dedica als caps de comarca i nuclis d'expansió, i Agramunt és dins dels nuclis d'expansió.

—¿Voleu explicar la vostra actitud sobre qualsevol aspecte de la vida?

La meua actitud davant la vida es redueix a un sentit molt familiar. Considero que la família és encara el nucli

que crea i nodreix la nostra societat. A partir de la família és tot possible. Crec que un dels valors positius que el nostre país pot presentar, és precisament aquest: la família.

—¿Voleu citar, si us plau, tres agramuntins de relleu a qualsevol nivell?

Francisco Felip i Vilá, Joan Viladot i Pulg i, pel que he sentit dir i explicar, sento admiració, encara que no l'hagi conegut, per Josep Brufau i Mullerat.

Un camió primerenc i altres menudències

Amb perdó de Ferran Ros, voldria rectificar algunes dates per ell fixades a SIÓ que si no alteren el resultat dels fets, entenc que seria convenient concretar el més possible les dates en que es produïren.

Considero encertada la que fa referència al començament de les obres de la Canadenca; pontser seria també interessant explicar la diversitat i la procedència dels carros que hi prengueren part, dels quals se'n podia classificar a distància llurs procedències, com per exemple: Baix Ebre, Aragó, i de l'Urgell, fins i tot alguns d'Agramunt. També aquell cèlebre cartell que feu posar l'Alcalde, segurament dirigit als aragonesos, que deia exactament: "**Prohibido els transito rodado p'esta calle**", cartell que va fer posar just a la sortida del carrer que en dèiem del Llauneret, igualment seria curiós recordar aquell anomenat Tren renart, amb totes les incidències. La vaga de la Canadenca, però, va iniciar-se el mes de febrer, just deu mesos abans del "Loucut".

L'auto que atribueix al senyor Ricard Trilla (Llibre), era un òmnibus destinat al transport de viatgers, en el qual va voler pujar ell sense deixar-lo parar, davant mateix de casa seva, la qual cosa li va ocasionar un accident que li feu perdre una cama; pels seus serveis particular tenia dos caballs que anava alternant en un "xarret", tenia així mateix, un cotxe que en virtut dels Jocs Florals el va cedir, cosa que va donar un bon relleu a la festa. Els dos automòbils eren un de luxe del senyor Josep Maria de Siscar i de Castellarnau, i un Ford del senyor F. Fité que explotava la farinera Jolonch, en dèiem "les carutxes del Fité".

L'any 1918, dos anys després de la defunció del meu pare, vaig projectar la creació d'un servei de transport amb camió; com que llavors no existien les facilitats de pagament d'avui, al no disposar de mitjans per realitzar-ho jo sol, no vaig tenir més remei que cercar la manera de fer-ho en companyia, cosa que va ésser una equivocació, ja que com vulgarment es diu, de companyia solament se'n pot fer amb la dona i no sempre dóna resultat; sigui pels motius que sigui, el cas és que no ens vàrem entendre i al no poder-ho fer tot sol en vaig retirar.

Quan el camió va arribar a Agramunt el vàrem deixar al Mercadal, ja que en Domènec Ros va fer-hi la carrosseria i la broma que s'organitzà va ésser general a Agramunt; del que en deien "el camió d'en Parcerisa" se'n varen fer tota mena de comentaris i ni un tot sol de favorable; cal tenir present

que era el primer de la província, el segon apareixeria uns mesos després a Lleida capital, propietat de la Farinera Guix.

Ja diuen que l'home és l'únic animal que ensopega dues vegades en la mateixa pedra i encar que solament fos per donar validesa a aquell adagi, l'any 1947 vaig repetir una animalada semblant; vaig projectar el primer viatge de passatgers en autocar, que de primer antuvi havia de cobrir el trajecte Barcelona-Perpinyà-Marsella; vàrem reunir-nos quatre possibles socis per la part espanyola, ens posàrem en contacte amb una empresa forta de França; aquesta feia l'aportació d'una "Cars" que llavors encara ni s'havien somniat a Espanya; recordo que quan vàrem rebre les fotos, la meua neboda —després casada amb l'Agustí Guasch— no sabia el que li passava. Vàrem començar les gestions per obtenir el permís oficial, per la part francesa vàrem trobar tota mena de facilitats, no així per l'espanyola: viatges, més viatges a Madrid, cartes, en fi, la Bíblia en vers. Ja teníem fins i tot el local al carrer Làuria, cantonada Diagonal. Cansats de gastar, perdre el temps i sofrir desenganys, vàrem abandonar; ens reunírem amb els francesos comunicant-los que consideràvem que no seria possible obtenir el corresponent permís, i per tant, plegàvem. Els francesos ens varen preguntar si ens molestariem si ells ho intentaven per tal de fer-ho ells, la nostra contesta va ésser que al retirar-nos nosaltres, ells quedaven totalment lliures; dos mesos resprés començava a fer aquell viatge Transports Rey, pocs dies més tard Cars Verts del Rosselló, i uns anys després dues companyies espanyoles.

La lleva del 1921 va donar a Agramunt dues creus, una que deuriem posar a la tomba (si és que el varen enterrar) del que coneixíem per "El lechero"; l'altra va ésser una Llorejada que va gestionar l'alcalde de la Dictadura, el senyor García, a en Bartomeu Roig, l'"Heroi" que va fer la seva arribada triomfal a Agramunt després d'haver curat.

PERE PARCERISA I SANTACREU

Estación Servicio Agramunt

Pista - Terraza - Piscinas - Discoteca - Snack-Bar
Restaurante

Teléfonos 390202 y 390802

Sección Engrase y Lubrificantes

Antonio Montané Farré

Maderas del País y de Importación
Aserradero Mecánico en Las Bordas

Calle Piedad, 25

Teléfono 21

BOSOST (Valle de Arán)

Electrónica **URGEL**

ELECTRODOMÉSTICOS

Les ofrecen sus servicios

Guimerá, 14

AGRAMUNT

LA AGRICULTURA COMO EMPRESA

Vistas ya la elección de la tierra, labores previas y abonado en la plantación de almendro, pasaremos a exponer en este artículo, los factores a tener en cuenta para efectuar de una forma correcta la plantación.

Trataremos en primer lugar de la elección del plantón.

Deben preferirse plantones injertados de uno o dos verdes. En el caso de que el terreno sea muy seco, son completamente necesarios dos verdes, para tener garantía de enraizamiento, eliminando así el riesgo de tener un elevado número de marras.

Si deseamos emplear plantón verde para su posterior injertado, resulta prácticamente imposible que todos los injertos nos preñan el primer año, ocasionando problemas de retraso y como consecuencia una falta de uniformidad en la plantación.

Otros factores a tener en cuenta son: elección de la variedad, polinizadores, marco de plantación y número de pies por Ha., época y cuidados durante y posteriores a la plantación.

En la elección de variedades debemos tener en cuenta el peligro de heladas existentes en nuestra comarca, por lo que nos interesan variedades de floración escalonada o tardía.

Como regla general el almendro no es autofértil, por lo que deben colocarse regularmente distribuidos, sobre el 20 % de pies polinizadores.

La época de plantación varía entre noviembre y febrero, evitando siempre los días de heladas. Resulta interesante efectuar la plantación lo antes posible, así el plantón tiene la oportunidad de enraizar antes de que empiecen los primeros días de calor.

Para efectuar la plantación se realizará una poda ligera del plantón, eliminando aquellas que están dañadas o retorcidas. Después las raíces pueden desinfectarse sumergiéndolas en una solución al 1'5 % de un fungicida orgánico del tipo Captan. TMTD, etc.

El plantón puede enterrarse algo más de lo que estaba en el vivero pero siempre quedando el injerto a ras del suelo o mejor por encima de éste.

Una vez colocado el plantón en el hoyo, se distribuirán bien las raíces y se irá echando tierra apisonándola ligeramente.

Para equilibrar el árbol se debe cortar el tallo a unos 80 a 90 cms. de longitud, y rebajar las ramas secundarias a 7 u 8 yemas.

Todos los cortes deben hacerse a punta de flauta, y es recomendable cubrirlos de mastic.

En caso de que la tierra no tenga sazón, es conveniente dar un ligero riego.

Como cuidados posteriores se realizarán un entutorado si la zona es de vientos, así como si hay peligro de roedores se colocará una envoltura de tela metálica, que no impida la circulación de aire.

Si el año es seco, es conveniente efectuar tres riegos distribuidos en el siguiente orden: al principio y final de primavera y a mediados de agosto.

AGENCIA COMARCAL DE EXTENSION AGRARIA DE AGRAMUNT

Leñas y Carbones
F. Santamaría e Hijos
Santa Esperanza - Tel. 390387

MOVIMIENTO DEMOGRAFICO

MES DE JUNIO

NACIMIENTOS:

Nuria Corrales y Vicens día 1
Ramón Lluch y Vila día 22

MATRIMONIOS:

Ramón Badia Colom con
M.ª Teresa Miralles Gil día 1
José M.ª Figuera Camats con
Pilar Figuera Vila día 2
Antonio Solans Gual con
M.ª Montserrat Rovira Anguera día 9

TAPIZADOS DE COCHES Y MUEBLES TAPICERIA RECASENS

Plaza Pozo, 6 Tel. 390140 AGRAMUNT

Tintorería
Batet

La Tintorería de Agramunt

Para buen servicio

Funeraria
(Casa Romá)

Rapidez... Economía...

Servicio Oficial único de
EL OCASO, S. A.

Merced, 19 Teléf. 390309
AGRAMUNT

Miscel·lània Mariana - amb repic de Campana

*Dedicat a l'amic de joventut i d'infantesa, en Gaspar Lluelles,
amo i senyor de l'«Hotel Agramunt» de Lleida.*

Que formoses són les flors del mes de maig! Sembla que talment estan dedicades a la Verge Maria. Ja des de temps immemorial els doctors de l'Església decidiren que tot el mes de maig es celebrés a tot el món catòlic la funció litúrgica del rosari, avemaries i motets cantats per aquelles filles de Maria que semblaven veus angelicals. No diré que ha desaparegut aquesta bonica funció; emperò sí que hi han filles de Maria que deixen d'anar a cantar els seus formosos cants, defraudats a la Verge.

Que bonic fóra tot un estol de Filles de Maria que li fessin companyia cantant: ¡Oh Maria mare meva-consol dels immortals-ampareu-me i guieu-me a la pàtria celestial!

UN TOC DE CAMPANES DEDICAT A LA VERGE MARIA

Ja fa seixanta anys hi havia un campaner anomenat El Quinco, que per a cridar els fidels que fessin cap al Mes de Maria tocava un repicó tan bonic que quasi s'hi adormia de tan bé que ho feia. A mi, jove net de quinze anys, em deixava pujar al campanar aquell bon home, puix m'agradaven en excés totes aquelles tocades que sabia fer amb aquelles campanes de bronze i de plata. Va morir El Quinco l'any 1914 i llavors ens férem càrrec de tots aquells tocs, que s'han fet, bé o malament, fins a l'hora present.

En números anteriors de SIÓ ja feia esment del perquè i significat dels tocs de les campanes antigues de la parròquia que vaig aprendre de tocar, sent-ne un enamorat, tant, que quan m'assabentaren al presidi de Figueres que aquells instruments del nostre campanar havien estat despenjats, quasi em vigeren les llàgrimes als ulls. Emperò gràcies al gran benefactor en Josep Martorell, e.p.d., les campanes han tornat al seu lloc i com un acte d'emoció a l'acabar aquesta ressenya, vull cantar a les meves estimades campanes un cant d'oració.

UNA CARICIA DE LA VERGE DEL MES DE MAIG

Després d'un temps d'haver-se retrobat la Patrona, la Verge del Socós, s'encarregà de la neteja de moltes coses de la

parròquia i del camaril de l'altar del Socós, la senyoreta Josefina Viladot, tant, que abans de morir el meu pare vingué a veure'l i ell, des del capsal del llit, observà que es podia ben dir que aquella senyoreta era la sagristana de la Parròquia.

I tornant al cas d'aquesta abnegada i cristiana senyoreta, un dissapte del mes de maig fou necessari netejar la Capella i el camaril del Socós. Per aquesta feina calgué reclamar l'ajuda d'una alumna del Col·legi de les Monges i aquesta fou una tal Celestina Bonet. Al treure el pols del Nen Jesús que té la Verge assegut a la falda, es despenjà aquella gran corona que portava la Mare de Déu, caient a la cara d'aquella alumna, fent-li un bon esvoranc tocant quasi als ulls. La senyoreta Josefina la portà tot seguit a la farmàcia del seu germà Guillem, el qual a l'apreciar que hi havia molt mal la trameté al metge senyor Francesc Felip, sent atentament curada, emperò tenint-hi d'anar bastants dies fins a la total cicatrització. Això fou una carícia de la Mare de Déu, ja que des de llavors aquella noia ha portat i portarà sempre el segell de la Verge Puríssima.

UNA VISITA AL CAMPANAR D'UN CELEBRE AGRAMUNTI

Després d'un temps de posseir les noves campanes, volgué pujar al campanar el malogrut músic en Josep Nadal i Valls, que havia format part de la Banda Municipal de Barcelona, i compungué una sardana al so d'aquelles campanes. Tant és així que aquesta la té arxivada l'amic en Pere Brils.

I tal com he promès en ratlles anterior, faré un acte d'enyorament a aquelles campanes que no tenim i un Déu vos guar a les que posseïm.

Campanes les del meu poble,
que amorosa era la vostra veu.
Mon naixement aquelles celebraren
i al morir-me aquestes plorareu.

SILVESTRE BONET

B. COMENGE

PINTOR - DECORADOR

EMPAPELADOS - MOQUETAS - CORTINAJES

Les ofrece sus servicios

Avda. J. Mestres, 7 - 2.º

AGRAMUNT

Teléfono 39 02 08

CHOCOLATES JOLONCH

Ha mort el Sr. Ramírez

Entrat en màquines el present número de «Sió», ens arriba la notícia de la mort, a Màlaga, el dia 2 de Juliol, del Sr. Benjamí Ramírez Costa. Durant una colla d'anys el Sr. Ramírez, agramentí d'adopció, ha estat una figura de relleu a la Vila, en les seves dues facetes d'home públic i de professional de la medicina.

Nat a Figuerola d'Orcau, l'any 1926 arriba a Agramunt a establir-s'hi de metge i ací continuarà fins a la seva jubilació. També al llarg dels anys que van de 1945 a 1972 és Metge Titular del municipi de Puigvert d'Agramunt, amb residència a la nostra Vila.

L'any 1934 és nomenat primer President del Casal Agramuntí i ho torna a ser durant el període 1939 - 41.

Ja des del començament de la seva estada entre nosaltres, intervingué activament en política, militant en el partit de la CEDA, de Gil Robles. Del 1941 al 1955 és Alcalde de la Vila, i arriba a Diputat Provincial pel període 1950 - 55. Durant els catorze anys que presidí el nostre Consistori, en plena post-guerra, tingué ocasió d'intervenir en les plurals situacions creades pel període 1936-39 i la seva dilatada gestió tampoc es veié lliure de qüestions conflictives.

Fa uns mesos que per motius de salut havia traslladat la seva residència a Màlaga i allí s'ha produït el traspàs. «Sió» s'uneix al condol general, que vol fer arribar a la vídua i fills del finat.

Busco trobar el mot

*Si el despertar és sols un joc de somnis
que el temps unes vegades fa realitats,
quanta llavor sembrada no germina!*

*Cada matí el meu lluc brosta paraules,
el cor batega encara;
les vores de la vida, com el peix,
porten arestes.*

*Fa temps que veig ocells que volen
perquè a l'hivern, el fred, la neu, el gel,
els geli el bec; cauen tan dolçament
del bri, com cau la fulla groga
que els feia de capçal,
—quasibé sempre és a la nit—.*

*Si el son no mana, és fàcil sospesar
de cada instant el seu valor,
les hores fosques són les més amigues
per veure com morim a poc a poc.
De dia mosseguem la terra
bevem l'aire fumós que empesta la ciutat,
tot lluites tot incendis!
davant tanta mentida
trobo bonic caure de l'arbre
com cau l'ocell, la fulla,
si es vol, no recordant la melodia
del vent sota les alès,
d'aquella llum, que és temps, hores, instants.*

*Sabem l'afany de les formigues,
busco trobar el mot,
la clau d'aquella porta
que obri l'enigma del després.*

Gregori SATORRES.

MAQUINARIA AGRICOLA

JOSE MARTORELL

Comerç JOAN ESCOLA

Guimerà, 3

AGRAMUNT

Papers pintats de les millors Cases

COLOVALL - SHART - LANCEL, PRESTIGI

Extens assortit d'obsequis per a Llistes de Boda

Cristalleries, Vaixelles, Porcellanes, Làmpares, etc.

FERRETERIA - PINTURES - Estanteries Metàliques

El Municipio

El Ayuntamiento Pleno y la Comisión Municipal Permanente, en sesiones celebradas durante el pasado mes de Junio, adoptaron los siguientes acuerdos:

EXPEDIENTE ACTIVIDADES MOLESTAS.

Informar favorablemente el expediente incoado a instancia de D. José M.ª Albareda Brufau, para instalar una explotación porcina en la partida de Mafet, en cuanto a su emplazamiento, propuesta y demás circunstancias de acuerdo con lo dispuesto en el Reglamento sobre actividades molestas.

DECLARACION FINCA EN RUINA.

Visto el dictamen técnico facilitado por el Arquitecto D. Juan M.ª Porta Dinarés, se acuerda declarar en estado de ruina la casa número 7 de la calle de Sió, propiedad de D. José M.ª Jolonch Trepas, concediendo al mismo un plazo para su oportuna reparación o derribo.

LICENCIAS DE OBRAS.

A D. Juan Romeu Marquilles, para la construcción de un edificio de planta baja y piso vivienda, en calle Estudios Viejos.

A D. Miguel Figuera Fontanet, como Presidente de la Cooperativa de Viviendas «Verge del Socós» para la construcción de una vivienda unifamiliar para el asociado D. Jaime Vidal Ricart.

A D.ª Soledad Granés Benet, obras interiores en la casa de su propiedad sita en calle Hermandad.

A D. Luis Escolá Garriga, para la construcción de un almacén de dos plantas en calle Extramuros del Castillo.

TOMA DE AGUA POTABLE.

A D. Luis Escolá Garriga se le concede el derecho a una toma de agua en calle Extramuros.

CONEXION ALCANTARILLADO.

Al mismo el derecho de conexión a la red general de alcantarillado.

CUENTAS Y FACTURAS.

Se aprueban varias por un importe total de 222.204 ptas.

¡ATENCIÓN SEÑORA!

*Guarde limpia su ropa,
es mejor y está preparada
para cuando la necesite.*

Es un consejo de

Tintorería safas

Sió, 29

AGRAMUNT

PASEO DEL SIO

...Es que nosotras también tenemos derecho a unas vacaciones en verano.

ACAPULCO

**BAR-RESTAURANT
DISCOTECA**

AVDA. DE LERIDA Nº11 Monzón (HUESCA)
TEL 40 01 85

Dirección:

RAMON INGLÉS (Crích)